

**Інститут кібернетики імені В. М. Глушкова
Національної академії наук України
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка**

МАТЕМАТИЧНЕ ТА КОМП'ЮТЕРНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

Серія: Фізико-математичні науки

Збірник наукових праць

Випуск 5

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
2011

УДК 519.6:519.7
ББК 22
М34

Свідोцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
Серія KB № 14521-3492P від 25.06.2008 р.

Збірник наукових праць включено до переліку наукових фахових видань
ВАК України з фізико-математичних наук (постанова Президії ВАК України
від 14 жовтня 2009 р. № 1-05/4, Бюлетень ВАК України №11, 2009)

Друкується згідно з рішенням вченої ради Кам'янець-Подільського
національного університету імені Івана Огієнка,
протокол № 7 від 30 червня 2011 року.

Рецензенти:

В. І. Герасименко, д.ф.-м.н., провідний науковий співробітник Інституту математики НАН України;

В. В. Городецький, д.ф.-м.н., професор, завідувач кафедри алгебри та інформатики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор
Ю. Г. КРИВОНОС
академік НАНУ, д.ф.-м.н., проф.

Заст. відповідального редактора
А. Ф. ВЕРЛАНЬ
член-кор. НАПНУ, д.т.н., проф.

Відповідальний секретар
І. Б. КОВАЛЬСЬКА
к.ф.-м.н., доцент

В. К. ЗАДІРАКА
член-кор. НАНУ, д.ф.-м.н., проф.

В. П. КЛИМЕНКО
д.ф.-м.н., проф.

І. М. КОНЕТ
д.ф.-м.н., проф.

М. О. ПЕРЕСТЮК
академік НАНУ, д.ф.-м.н., проф.

Ю. В. ТЕПЛІНСЬКИЙ
д.ф.-м.н., проф.

А. О. ЧИКРІЙ
член-кор. НАНУ, д.ф.-м.н., проф.

Математичне та комп'ютерне моделювання. Серія: Фізико-математичні науки : зб. наук. праць / Інститут кібернетики імені В. М. Глушкова Національної академії наук України, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка ; [редкол.: Ю. Г. Кривонос (відп. ред.) та ін.]. — Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. — Вип. 5. — 288 с.

У збірнику друкуються результати досліджень вітчизняних та закордонних науковців, що стосуються проблем застосування математичних моделей в різних галузях людської діяльності.

Для наукових та інженерно-технічних працівників, аспірантів, студентів.

УДК 519.6:519.7
ББК 22

© Інститут кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України, 2011
© Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011

УДК 517.9

С. М. Бак, канд. фіз.-мат. наук

Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця**ІСНУВАННЯ ТА ЄДИНІСТЬ ГЛОБАЛЬНОГО РОЗВ'ЯЗКУ
ЗАДАЧІ КОШІ ДЛЯ НЕСКІНЧЕННОЇ СИСТЕМИ НЕЛІНІЙНИХ
ОСЦИЛЯТОРІВ НА ДВОВИМІРНІЙ ҐРАТЦІ**

Стаття присвячена вивченню нескінченної системи диференціальних рівнянь, яка описує нескінченну систему лінійно зв'язаних нелінійних осциляторів, розміщених на двовимірній ґратці. Отримано результат про існування та єдиність глобального розв'язку задачі Коші.

Ключові слова: нелінійні осцилятори, двовимірна ґратка, задача Коші, глобальний розв'язок.

Вступ. У цій статті вивчаються рівняння, які описують динаміку нескінченної системи лінійно зв'язаних нелінійних осциляторів, розміщених на цілочисловій двовимірній ґратці. Нехай $q_{n,m}(t)$ — узагальнена координата (n, m) -го осцилятора в момент часу t . Передбачається, що кожний осцилятор лінійно взаємодіє з чотирма своїми найближчими сусідами. Тоді рівняння руху системи, що розглядається, мають вигляд

$$\ddot{q}_{n,m} = -U'_{n,m}(q_{n,m}) + a_{n-1,m}(q_{n-1,m} - q_{n,m}) - a_{n,m}(q_{n,m} - q_{n+1,m}) + \\ + b_{n,m-1}(q_{n,m-1} - q_{n,m}) - b_{n,m}(q_{n,m} - q_{n,m+1}), \quad (n, m) \in \mathbb{Z}^2. \quad (1)$$

Рівняння (1) представляють собою нескінченну систему звичайних диференціальних рівнянь.

Розглядаються такі розв'язки системи (1), що

$$\lim_{n,m \rightarrow \pm\infty} q_{n,m}(t) = 0, \quad (2)$$

тобто осцилятори знаходяться в стані спокою на нескінченності.

Подібні системи є цікавими з огляду на численні застосування у фізиці [8], [10], [11]. У статті [14] вивчалися періодичні розв'язки для системи осциляторів на двовимірних ґратках, а в статтях [2], [3], [12] та [13] — біжучі хвилі. Питання коректності задачі Коші для ланцюгів нелінійних осциляторів (випадок одновимірної ґратки) вивчалось в [5] і [9], а для систем осциляторів на двовимірних ґратках — в [4]. Зауважимо, що в статті [4] доведено існування та єдиність глобального розв'язку для систем осциляторів із нелінійностями, зріст яких на нескінченності не вище 2-го степеня. Результат цієї статті поширює результат статті [4].

Метою статті є одержання умов існування та єдиності глобального розв'язку задачі Коші для нескінченної системи лінійно зв'язаних нелінійних осциляторів, розміщених на двовимірній ґратці.

Постановка задачі та основні припущення. Потенціал $U_{n,m}(r)$ запишемо у вигляді $U_{n,m}(r) = -\frac{d_{n,m}}{2}r^2 + V_{n,m}(r)$ і покладемо $c_{n,m} = d_{n,m} - a_{n-1,m} - a_{n,m} - b_{n,m-1} - b_{n,m}$. Тоді рівняння (1) матиме вигляд

$$\ddot{q}_{n,m} = a_{n-1,m}q_{n-1,m} + a_{n,m}q_{n+1,m} + b_{n,m-1}q_{n,m-1} + b_{n,m}q_{n,m+1} + c_{n,m}q_{n,m} - V'_{n,m}(q_{n,m}), \quad (n, m) \in \mathbb{Z}^2. \quad (3)$$

Враховуючи граничні умови (2), це рівняння зручно розглядати як диференціально-операторне рівняння

$$\ddot{q} = Aq - B(q), \quad (4)$$

де

$(Aq)_{n,m} = a_{n-1,m}q_{n-1,m} + a_{n,m}q_{n+1,m} + b_{n,m-1}q_{n,m-1} + b_{n,m}q_{n,m+1} + c_{n,m}q_{n,m}$, (такі оператори вивчалися в [6, с. 597]), а нелінійний оператор B визначається формулою

$$(B(q))_{n,m} = V'_{n,m}(q_{n,m}), \quad (5)$$

в просторі дійсних послідовностей $q = \{q_{n,m}\}$ зі скалярним добутком

$$(q^{(1)}, q^{(2)}) = \sum_{n,m \in \mathbb{Z}} q_{n,m}^{(1)} q_{n,m}^{(2)}.$$

Позначимо цей простір $l_{2,2}$. Скалярний добуток і норму в $l_{2,2}$ позначатимемо $(\cdot, \cdot)$ і $\|\cdot\|$ відповідно.

Далі нам також знадобиться простір l^∞ — банахів простір обмежених послідовностей з нормою

$$\|q\|_{l^\infty} = \sup_{n,m \in \mathbb{Z}} |q_{n,m}|.$$

Відмітимо, що рівняння (3) у просторі $l_{2,2}$ можна подати у гамільтоновому вигляді

$$\begin{cases} \dot{p} = -H'_q(p, q), \\ \dot{q} = H'_p(p, q); \end{cases}$$

з гамільтоніаном

$$H(p, q) = \frac{1}{2}(\|p\|^2 - (Aq, q)) + \sum_{n,m \in \mathbb{Z}} V_{n,m}(q_{n,m}),$$

де $p = \dot{q}$.

За означенням, розв'язком рівняння (4) вважається двічі неперервно диференційовна функція від t зі значеннями в $l_{2,2}$.

Припускається, що виконуються умови:

(i) послідовності $\{a_{n,m}\}$ і $\{c_{n,m}\}$ дійсних чисел обмежені;

(ii) $V_{n,m}(r)$ — функція класу C^1 на $\mathbb{R}$, причому $V_{n,m}(0) = V'_{n,m}(0) = 0$ і для будь-якого $R > 0$ існує таке $C = C(R) > 0$, що для всіх $n, m \in \mathbb{Z}$

$$|V'_{n,m}(r_1) - V'_{n,m}(r_2)| \leq C|r_1 - r_2|, \quad |r_1|, |r_2| \leq R. \quad (6)$$

З умови (i) випливає, що A є обмеженим самоспряженим оператором в $l_{2,2}$ (див., наприклад, [6, с. 509]). А для оператора B правильна лема ([4, с. 20]):

Лема 1. Нехай виконується умова (ii), тоді оператор B є обмеженим оператором в $l_{2,2}$. Більше того, оператор B є неперервним за Ліпшицем на кожній кулі простору $l_{2,2}$.

Задача Коші для рівняння (4) полягає у знаходженні розв'язку, який задовольняє початкові умови:

$$q(0) = q^{(0)}, \quad \dot{q}(0) = q^{(1)}. \quad (7)$$

Основний результат. Наведемо результати про існування та єдиність локального і глобального розв'язків для системи осциляторів, отримані в статті [4, с. 22-23]:

Теорема 1. Нехай виконуються умови (i) та (ii). Тоді для будь-яких $q^{(0)} \in l_{2,2}$ і $q^{(1)} \in l_{2,2}$ задача (4), (7) має єдиний розв'язок класу C^2 , який визначений на деякому інтервалі $(-t_0; t_0)$.

Теорема 2. Нехай виконуються умови (i) та (ii) з константою C , яка не залежить від R . Тоді для будь-яких $q^{(0)} \in l_{2,2}$ і $q^{(1)} \in l_{2,2}$ задача (4), (7) має єдиний розв'язок класу C^2 , який визначений при всіх $t \in \mathbb{R}$.

Посилена умова (ii) виконується для нелінійностей, зріст яких на нескінченності не вище 2-го степеня.

Лема 2. Нехай виконуються умови (i) та (ii). Тоді $H(p, q)$ є функціоналом класу C^1 на $l_{2,2} \times l_{2,2}$.

Доведення. Квадратичні члени $\|p\|^2$ і (Aq, q) є, очевидно, функціоналами класу C^1 (нагадаємо, що згідно (i) A — обмежений лінійний оператор). Тому достатньо показати, що

$$\varphi(q) = \sum_{n, m \in \mathbb{Z}} V_{n, m}(q_{n, m})$$

є функціоналом класу C^1 на $l_{2, 2}$. Нехай $q \in l_{2, 2}$, $h \in l_{2, 2}$ і $B(q)$ визначено рівністю (5).

За формулою Лагранжа, існують такі $\theta_{n, m} \in (0, 1)$, що

$$\varphi(q+h) - \varphi(q) - (B(q), h) = \sum_{n, m \in \mathbb{Z}} \left[V'_{n, m}(q_{n, m} + \theta_{n, m} h_{n, m}) - V'_{n, m}(q_{n, m}) \right] h_{n, m}.$$

Припустимо, що $\|q\| \leq R$ і $\|h\| \leq R$. Тоді $\|q\|_{l^\infty} \leq R$, $\|h\|_{l^\infty} \leq R$ і згідно (ii):

$$|\varphi(q+h) - \varphi(q) - (B(q), h)| \leq C \sum_{n, m \in \mathbb{Z}} \theta_{n, m} |h_{n, m}|^2 \leq C \|h\|^2 = o(\|h\|).$$

Це означає, що похідна $\varphi'(q)$ існує і $\varphi'(q) = B(q)$. Оскільки, за лемою 1, оператор $B(q)$ неперервний, то $\varphi \in C^1$. Лему доведено.

Розглянемо гамільтонову систему з гамільтоніаном H :

$$\dot{p} = -H'_p(p, q), \quad \dot{q} = H'_q(p, q). \quad (8)$$

Оскільки $H'_p(p, q) = p$ і $H'_q(p, q) = -Aq + B(q)$, то задача Коші для системи (8) еквівалентна задачі Коші для рівняння (4), а значить і для рівняння (1). Як добре відомо (див., наприклад, [1]), $H(p, q)$ є інтегралом системи (4) (у цьому неважко переконатися). Звідси отримуємо:

Наслідок. В умовах (i), (ii) нехай $q(t)$ — розв'язок рівняння (1) зі значеннями в $l_{2, 2}$. Тоді $H(\dot{q}(t), q(t)) = H(q^{(1)}, q^{(0)}) = \text{const.}$

Теорема 3. Нехай виконуються умови (i), (ii) та оператор A недодатний, тобто $(Aq, q) \leq 0$ для будь-якого $q \in l_{2, 2}$. Крім того, нехай виконується одна із наступних умов:

(a) $V_{n, m}(r) \geq 0$ для всіх $n, m \in \mathbb{Z}$ і $r \in \mathbb{R}$;

(b) існує така неспадна функція $h(\xi)$, визначена для $\xi \geq 0$, що

$$\lim_{\xi \rightarrow +\infty} h(\xi) = +\infty \text{ і } V_{n, m}(r) \geq h(|r|) \text{ для всіх } n, m \in \mathbb{Z} \text{ і } r \in \mathbb{R}.$$

Тоді для будь-яких початкових даних $q^{(0)}, q^{(1)} \in l_{2,2}$ задача (4), (7) має єдиний розв'язок, визначений при всіх $t \in \mathbb{R}$.

Доведення. Нехай виконується умова (a) і $q(t)$ — локальний розв'язок задачі (4), (7), що існує згідно теореми 1. Для того, щоб довести, що $q(t)$ визначена на всій осі, достатньо показати, що функція $\|q(t)\| + \|\dot{q}(t)\|$ залишається обмеженою на будь-якому скінченному інтервалі $(-t_0, t_0)$ існування розв'язку (див., наприклад, [7], теорема X.74).

За наслідком з леми 2

$$H(\dot{q}(t), q(t)) = H(q^{(1)}, q^{(0)}).$$

Відповідно до умов теореми і означення гамільтоніана:

$$\frac{1}{2} \|\dot{q}(t)\|^2 \leq H(q^{(1)}, q^{(0)}).$$

Отже, $\|\dot{q}(t)\|$ обмежена на $(-t_0, t_0)$. Оскільки

$$q(t) = \int_0^t \dot{q}(\tau) d\tau + q^{(0)},$$

то звідси випливає обмеженість $\|q(t)\|$ і теорему в цьому випадку доведено.

Нехай виконується умова (b) і $H_0 \geq 0$ таке, що $H(q^{(1)}, q^{(0)}) \leq H_0$ і $\bar{r} > 0$ — розв'язок рівняння $h(r) = H_0$ (він, очевидно, існує). Із означення H та умов теореми випливає, що $h(|q_{n,m}^{(0)}|) \leq H_0$ і, отже, на множині, де $h(r)$ строго зростає, виконується нерівність $|q_{n,m}^{(0)}| \leq \bar{r}$.

На множині, де $h(r)$ стала, виберемо $H_0 \geq 0$ так, щоби $\bar{r}$ було найбільшим на даній множині, тоді автоматично $|q_{n,m}^{(0)}| \leq \bar{r}$.

Нехай $\psi(r)$ — функція, визначена рівністю

$$\psi(r) = \begin{cases} 1, & 0 \leq r \leq \bar{r}, \\ -r + \bar{r} + 1, & \bar{r} \leq r \leq \bar{r} + 1, \\ 0, & r \geq \bar{r} + 1. \end{cases}$$

$$\text{Покладемо } \tilde{V}_{n,m}(r) = \int_0^r [\psi(|\rho|) V'_{n,m}(\rho) + 2(1 - \psi(|\rho|)) \rho] d\rho.$$

Неважко перевірити, що модифіковане рівняння (3) з потенціалом $\tilde{V}_n$ задовольняє умовам теореми 2 і, отже, має глобальний розв'язок $q(t)$ з початковими даними $q^{(0)}, q^{(1)}$. Елементарні обчислення показують, що $\tilde{V}_n(r) \geq \tilde{h}(r)$, де

$$\tilde{h}(r) = \begin{cases} h(r), & 0 \leq r \leq \bar{r}, \\ (-r + \bar{r} + 1)h(r) + \int_{\bar{r}}^r h(\rho) d\rho + 2 \left(\frac{r^3}{3} - \bar{r} \frac{r^2}{2} + \frac{\bar{r}^3}{6} \right), & \bar{r} \leq r \leq \bar{r} + 1, \\ r^2 + \int_{\bar{r}}^{\bar{r}+1} h(\rho) d\rho + \left[\frac{\bar{r}^3}{3} - \frac{(\bar{r}+1)^3}{3} \right], & r \geq \bar{r} + 1. \end{cases}$$

Для модифікованого гамільтоніана $\tilde{H}$ маємо $\tilde{H}(p(t), q(t)) = \tilde{H}(q^{(1)}, q^{(0)})$. Оскільки $|q_{n,m}^{(0)}| \leq \bar{r}$, то $\tilde{H}(q^{(1)}, q^{(0)}) \leq H_0$. Отже, $\tilde{h}(|q_{n,m}|) \leq H_0$.

Оскільки $\tilde{h}(r) \geq \tilde{h}(\bar{r}) = h(\bar{r}) = H_0$, то $|q_{n,m}| \leq \bar{r}$. Оскільки для $q(t)$ модифіковане рівняння співпадає з вихідним, то $q(t)$ є глобальним розв'язком вихідної задачі. Теорему доведено.

Таким чином, у цій статті одержано умови існування та єдиності глобального розв'язку задачі Коші для нескінченної системи лінійно зв'язаних нелінійних осциляторів, розміщених на двовимірній ґратці (теорема 3), які поширюють результат статті [4].

Список використаних джерел:

1. Арнольд В. И. Математические методы классической механики / В. И. Арнольд. — М.: Наука, 1989. — 472 с.
2. Бак С. Н. Бегущие волны в системах осцилляторов на двумерных решетках / С. Н. Бак, А. А. Панков // Український математичний вісник. — 2010. — Т. 7, № 2. — С. 154—175.
3. Бак С. М. Існування періодичних біжучих хвиль в системі нелінійних осциляторів, розміщених на двовимірній ґратці / С. М. Бак // Математичні студії. — 2011. — Т. 35, № 1. — С. 60—65.
4. Бак С. М. Коректність задачі Коші для нескінченної системи нелінійних осциляторів, розміщених на двовимірній решітці / С. М. Бак, О. О. Баранова, Ю. П. Білик // Математичне та комп'ютерне моделювання. Серія: Фізико-математичні науки: зб. наук. праць. — Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2010. — Вип. 4. — С. 18—24.

5. Бак С. Н. О динамических уравнениях системы линейно связанных нелинейных осцилляторов / С. Н. Бак, А. А. Панков // Украинський математичний журнал. — 2006. — Т. 58, № 6. — С. 723—729.
6. Березанский Ю. М. Разложение по собственным функциям самосопряженных операторов / Ю. М. Березанский. — К. : Наук. думка, 1965. — 798 с.
7. Рид М. Методы современной математической физики : в 4-х т. / М. Рид, Б. Саймон. — М. : Мир, 1978. — Т. 2. — 395 с.
8. Aubry S. Breathers in nonlinear lattices: Existence, linear stability and quantization / S. Aubry // Physica D. — 1997. — P. 201—250.
9. Bak S. Well-posedness of initial value problem for discrete nonlinear wave equations / S. Bak, G. N'Guerekata, A. Pankov // Communications in Mathematical Analysis. — 2010. — Vol. 8, № 1. — P. 79—86.
10. Braun O. M. Nonlinear dynamics of the Frenkel-Kontorova model / O. M. Braun, Y. S. Kivshar // Physics Repts. — 1998. — P. 1—108.
11. Braun O. M. The Frenkel-Kontorova model / O. M. Braun, Y. S. Kivshar. — Berlin : Springer, 2004. — 427 p.
12. Feckan M. Traveling waves in Hamiltonian systems on 2D lattices with nearest neighbour interactions / M. Feckan, V. Rothos // Nonlinearity. — 2007. — Vol. 20. — P. 319—341.
13. Friesecke G. Geometric solitary waves in a 2D math-spring lattice / G. Friesecke, K. Matthies // Discrete and continuous dynamical systems. — 2003. — Vol. 3, № 1. — P. 105—114.
14. Srikanth P. On periodic motions of two-dimensional lattices / P. Srikanth // Functional analysis with current applications in science, technology and industry. — 1998. — Vol. 377. — P. 118—122.

The article deals with infinite systems of differential equations that describe infinite system of nonlinear oscillators on 2D-lattice. It is obtained result on existence and uniqueness of global solution to the Cauchy problem.

Key words: *nonlinear oscillators, 2D-lattice, Cauchy problem, global solution.*

Отримано: 24.04.2011

ЗМІСТ

Бак С. М.

Існування та єдиність глобального розв'язку задачі Коші для нескінченної системи нелінійних осциляторів на двовимірній ґратці..... 3

Бігун Я. Й., Березовська І. В.

Усереднення в багаточастотній системі диференціальних рівнянь із лінійно перетвореним аргументом і нетеровими крайовими умовами ... 10

Богаєнко В. О.

Паралельні алгоритми моделювання процесу фільтраційної консолідації під дією двокомпонентного розчину 20

Бомба А. Я., Сафоник А. П.

Математичне моделювання процесу аеробного очищення стічних вод в пористому середовищі 36

Gerasimenko V. I., Polishchuk D. O.

On evolution equations for marginal correlation operators..... 44

Гнатюк В. О., Гнатюк Ю. В.

Теореми існування екстремального елемента для задачі найкращої у розумінні опуклої неперервної функції рівномірної апроксимації неперервного компактнозначного відображення..... 60

Гудима У. В.

Критерії екстремальності елемента для задачі найкращої у розумінні опуклої ліпшіцевої функції рівномірної апроксимації неперервного компактнозначного відображення скінченновимірним підпростором 76

Дейнека В. С., Петрик М. Р.

Параметрична ідентифікація кінетичних параметрів дифузії в багатошарових неоднорідних Fe/Dy-наномультиматеріалах 85

Джалладова І. А.

Умови стійкості лінійних стохастичних диференціальних рівнянь із запізненням аргументів 112

Івасишен С. Д., Івасюк Г. П.

Про фундаментальні розв'язки задачі Коші для рівнянь Фоккера—Планка—Колмогорова деяких вироджених дифузійних процесів 116

Конет І. М.

Гіперболічні крайові задачі в напівобмежених кусково-однорідних просторових областях	127
---	-----

Ленюк М. П.

Обчислення невластних інтегралів за власними елементами гібридного диференціального оператора Ейлера — Лежандра — Фур'є на полярній осі	141
---	-----

Литвин О. М., Нечуйвітер О. П.

3 D коефіцієнти Фур'є та оператори кусково-сталогі сплайн-інтерфлетачії	155
--	-----

Мансимов К. Б., Насияти М. М.

Необходимые условия оптимальности в одной многоэтапной дискретной задаче управления.....	162
---	-----

Мартинюк О. В.

Задача Коші для сингулярних еволюційних рівнянь у зліченно- нормованих просторах нескінченно диференційовних функцій. I	179
--	-----

Першина Ю. И.

Приближение разрывной функции одной переменной разрывным аппроксимационным линейным сплайном.....	193
--	-----

Пилипюк Т. М.

Гібридне інтегральне перетворення типу Бесселя — Лежандра — Фур'є на полярній осі із спектральним параметром в умовах спряження	200
---	-----

Поселюжна В. Б., Семчишин Л. М.

До питання збіжності колокаційно-ітеративного методу розв'язування крайових задач для звичайних диференціальних рівнянь з імпульсним впливом і параметрами	213
--	-----

Сорич В. А., Сорич Н. М.

Наближення деяких лінійних комбінацій функцій та їх похідних в сенсі О. І. Степанця інтерполяційними тригонометричними поліномами з парним числом вузлів на періоді	226
---	-----

Тарновецька О. Ю.

Обчислення невластних інтегралів за власними елементами гібридного диференціального оператора Лежандра — Ейлера — Бесселя на полярній осі	234
---	-----

Чабанюк Я. М. Семенюк С. А.

Stochastic approximation procedure with
impulsive markov perturbations 244

Ясинский В. К., Довгунь А. Я.

Устойчивость диффузионных стохастических систем
автоматического регулирования с последствием с
учетом марковских параметров 253

Відомості про авторів 280

Алфавітний показчик авторів 284

Інститут кібернетики імені В. М. Глушкова
Національної академії наук України
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕМАТИЧНЕ ТА КОМП'ЮТЕРНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

Серія: Фізико-математичні науки

Збірник наукових праць

Випуск 5

Підписано до друку 12.09.2011 р. Гарнітура «Таймс».
Папір офсетний. Друк різнографічний.
Формат 60x84/16. Умовн. друк. арк. 16,7. Обл.-вид. арк. 15,5.
Тираж 100. Зам. № 477.

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,
вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський, 32300.
Свідоцтво серії ДК № 3382 від 05.02.2009 р.

Надруковано в Кам'янець-Подільському національному
університеті імені Івана Огієнка,
вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський, 32300.
Свідоцтво серії ДК № 3382 від 05.02.2009 р.